DARBININKAS

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėtis kad tautos dora bujotų tos kur tikybiniai principai atmesti.
— Washington

"DARBININKO" KAINA:
tris kartus savaitėje...$3.00
vieną sykį savaitėje...$1.50
Bostono apielinkėje ...$4.00
Užrubežyje metams ...$4.25
Vienas numeris..... 3c.

VOL. 3 Metai 3 Tel So. Boston 620. Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos. Tel So. Boston 620. No. 43|375|

"Entered as second-class matter September 22 1915 at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879." 242 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS. BALANDŽIO (APRIL) 23, 1918.

Didieji mušiai apsistojo.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on April 22, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

NEPAVYKO NAUJOSE VIETOSE.

Vokiečių vadai, neturėdami pasisekimo perlaužti anglų frontą Flandrijoj ir atkirsti Anglijos armiją nuo Francijos, sumanė užpulti francūzus ir amerikonus į šiaurės vakarus nuo Toul — čia taip-gi jų plenai visiškai nepasisekė.

Nors vokiečiai užpuolė su didesniu kareivių skaičiu, negu buvo amerikonų ir francūzų, vienok priešininkai su nuostoliais buvo atmušti. Su pirmu užpuolimu buvo laimėję, bet paskui francūzai ir amerikonai atsiėmė savo pozicijas.

Naujausia žinia iš Berlino tvirtina, jog savo užpuolime vokiečiai paėmė 183 amerikonus nelaisvėn ir 25 kulkosvaidžiai jiems teko. Vokiečiai sulyg to pranešimo pasivarę pirmyn ties Leicheprey fronte mylios ir čverties ilgio. Tos žinios patvirtinimo neatėjo nei gi pranešama apie Amerikos stambius nuostolius.

Nežinia, ką darys.

Ką vokiečiai plenuoja daryti ateityje į šiaurę nuo La Bassee ir Ypres, kur per pereitą savaitę jie atsimušinėjo kaip į akmeninę sieną, tai dar ligšiol nepaaiškėjo. Niekur dar jie nepradėjo užpuolimų ir nepradėjo atakų prieš linijas, kurios taip atsilaikė prieš juos. Daugelyje vietų, vienok, jie varė labai smarkų bombardavimą, bet į tą talkininkai atsakė šūviu už šūvį.

VATIKANAS NEPATENKINTAS.

Rymas, bal. 21. — Vatikano rateliai apgailestauja, kad Vokietijoj persimainė politiškos pažvalgos, net Vokietijos katalikuose, neišskiriant nei kanclieriaus Hertlingo. Apgailestauja sąlygas, kurias vokiečia ryžtasi statyti prieš susitaikinimą. Išrodo, jog vokiečia dabar pasiryžo laikytis taip lyg garsiosios Reichstago rezoliucijos, liepos 19 dieną perleistos visai nebūtų, ir stovės už aneksijas Francijoj, Belgijoj ir Lenkijoj, be to reikalaujant didelės karinės kontribucijos.

Vatikano rateliai rokuoja, kad tokie pasiryžimai veda prie karės pailginimo ir tolimesnio įtužimo, kurs pasunkina visokias pastangas prie vedimo prie taikos.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on April 22, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

KORNILOV VĖL VEIKIA.

Petrograd, bal. 16. — Kariniai veikimai tarp gen. Kornilovo ir sovietų kariuomenių atsinaujino. Rostov-ant-Dono yra anarchistų rankose.

Kai vokiečiai apleido Chersoną, tai bolševikai pradėjo skersti oficierius ir buržuaziją. Po to vokiečiai išnaujo užėmė miestą.

Kriminalistai, kurie buvo pradėję razbajus, buvo išvaikyti kulkosvaidžiais.

Turkų skraiduolis Hamidieh ir du torpėdiniai laivai, kaip pranešama atvyko Odesson.

Į šiaurę nuo Viborgo vakar buvo smarkus susikirtimas tarp Baltosios ir Raudonosios gvardijų.

TALKININKAI IR BOLŠEVIKAI IŠVIEN.

Maskva, bal. 14.— Anglijos ir Francijos kariuomenė išsodinta Murmanske ant šiaurrytinio Kola pusiausalio krašto, prie Arktiškosios jurės. Ta kariuomenė sustiprįs Anglijos jurininkus, kurie keletas savaičių ankščiau buvo išsodinti. Talkininkų ir bolševikų kariuomenės veikia išvien prieš finų Baltąją Gvardiją, idant apginti Murmano kranta ir geležinkelį.

Rusų raudonoji gvardija ir Anglijos ir Francijos kariuomenės veikia sulyg įsakymo Murmono karinės tarybos, kurion ireina vienas anglas, vienas francūzas ir vienas italas.

SIBERIJA PASISKELBĖ AUTONOMIŠKA.

Washington, bal. 20. — Šiandie čia paskelbta žinios apie susidarymą Siberijoj autonomiškos valdžios. Talkininkų visi ambasadoriai Rusijoj gavo formalius pranešimus, jog Siberijoj provincialė Duma, susidedanti iš žemietijų, kooferativiškų bendrovių, municipalitetų, sudarė tą valdžią.

Naujos valdžios tikslai tokie:

Įsteigti visuomenišką tvarką su užtikrinta nepaliečiamybe asmens ir nuosavybės.

Aktyviai priešintis bolševikams, taip kad galėtų susirinkti visos Rusijos Steigiamasis Seimas.

Ginti Siberijos politišką ir ekonomišką neprigulmybę ir teritorialę čielybę.

Sušaukti visos Siberijos Steigiamąjį Seimą.

Didžiulė francūzų armota tuoj po iššovimo. Artileristai užsiėmę ausis, kad neapkurstų nuo baisaus trenksmo.

Generolo pasakojimas.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on April 22, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

KURI PUSĖ LAIMĖS KARĘ.

Boston Herald'o korespondentas bal. 18 matėsi su Francijos generolu, kurs suturėjo vokiečių ofensyvą kritiškiausiame momente.

Ramiai ir nuosekliai jis aiškino dalykų padėjimą. Sakė:

Ofensyvas nepasisekė.

Didysis vokiečių ofensyvas aiškiai suturėtas, o ofensyvas, kurs yra suturėtas, yra pasibaigęs nepasisekimu.

Mažas daiktas jei priešininkas šen ar ten laimės sklypą žemės, arba laimės antraeilį mūšį. Tas negali nulemti dalyko. Priešininkui nepasisekė ir jis tą žino. Mes juosius suturėjome tuo laiku, kuomet jis buvo pačiame įsibėgimė, kuomet jie buvo dvasios pakilime, tikėdami pilnos pergalės. Mums dabar juos bus lengviau laikyti.

Jūs negalit spręsti apie šią karę pagal kitas. Šitoji karė yra vienas nuolatinis milžiniškas mūšis, kurs jau ketvirti metai eina ir priešininkai vis susikibę. Laimė svyravo, krypo tai į vieną, tai į antrą pusę, kaip tai buvo trumpesniuose mūšiuose praeityje, kaip va ties Jena, Austrlitzu arba Marengo. Bet jei dabar mūšis nėra nulemtas, tai iš to nereikia išvesti, kad jis pralaimėtas. Anksčiau, ar vėliau apsireiškia silpna pusė ir pralaimėjimas neišvengiamas.

Vokiečiai buvo priversti mus užatakuoti. Jie neišdrįso laukti, nes jie žinojo, jog Amerikos milijonai atsiskubina mums talkon. Priešininkui lirko dabar arba niekuomet.

Dar nėra pabaiga jų išgalių. Dabar jie išstatė šiame mūšyje ir visame francūzų fronte didį savo divizijų skaičių. Po tokių nuostolių, kokius jie panešė, divizija greitai perorganizuota ir vėl siunčiama mūšin perpus teturi savo pirmojo išnašumo. Gal būt priešininkas pasitiki savo šviežiomis divizijomis, kurios galės smarkiai veikti. Kur tik jie pradės, ten sutiks nepasisekimą. Tai tuomet ateis mūsų kaleina.

Visas dalykas nervų stiprume.

Šioje keturių metų milžiniškoje kovoje, kaip ir seniau, pergalė bus toje pusėje, kurios nervai bus stipriausi. Pasiryžimas laimėti yra visųdidžiausias veiksnys. Moralė viršenybė gali išeiti pergalėtoja ir tarp medžiaginių nepatogumų. Dabar-gi abu tuodu veiksniu yra mūsų pusėj.

Ūpas mūsų kareivių puikus, vokiečių-gi puola kasdien. Armijos ūpą tam kartui galima pakelti nesvietiškais pažadais laimėjimo ir plačiais projektais, kaip tai daro vokiečių valdžia su savo akstinančia ir drąsinančia propoganda. Bet neišvengtinai turi sekti nusiminimas, kuomet viltis neišsipildo.

Šitoje svarbioje karėje nulems ištvermė, nervų stiprumas — nervai ne vien armijos, bet ir civilių gyventojų. Čia tai svarbią rolę gali sulošti laikraščiai. Jūsų pareiga yra sustiprinti nervus namiškių ne besaikiniu ir nepamatuotu optimizmu, bet aiškiai išdėstant veiksnius, kurie patogūs mūsų pusei, taip kad vadai galėtų iš to imti sau stiprybės ir šaltai be baimės eiti tuo keliu, kurs veda prie pergalės tiesiog.

KĄ PADARĖ DIDŽIOJI ARMOTA.

Paryžius, bal. 21.— Tyrinėjimai parodė, jog vokiečiai bombardavo Paryžių savo toli nešančia armota per 17 dienų nuo kovo 23 ir per tą laiką užmušta 118 žmonių, sužeista 230. Be to dviejų dienų rezultatai nežinomi, sužeistų ir užmuštų skaičius nesužinotas.

Gi 1871 metais Paryžių vokiečiai bombardavo nuo sausio 5 iki sausio 27 dienos iš devynių batarejų. Per tą laiką paryžiečių buvo užmušta 105, sužeista 396.

Francijos veikėjas New Yorke pasakė, jog per šią karę francūzų užmušta 1.300.000. Antra tiek yra sužeistų arba nelaisvėn patekusių. Francijos valdžia priglaudė 1.000.000 našlaičių. Amerikoj Francijos karės našlaičiams surinkta su viršum du milijonu dolerių.

Talkininkams į pagelbą Francijoj ėmė atvykti italų pulkai.

Airiai smarkauja.

True translation filed with the postmaster at Boston, Mass. on March 22, 1918, as required by the act of October 6, 1917.

Dublin, bal. 20. — 55 airių partijos nariai čia šiandie susirinko ir pirmininkaujant John Dillonui, vienu balsu priėmė rezoliuciją, "kad šitame krizyje mes esame nuomonės, kad augščiausia ir pirmutinė pareiga tos partijos narių yra būti Airijoj ir uoliai darbuotis su kitais besipriešinančiais įvesti priverstiną kareiviavimą Airijoj. Varu įvesti priverstiną kareiviavimą tautoje be jos pačios sutikimo yra žiauriausios tyranijos ir priespaudos darbu, kokiuo tik bile kokia tauta gali sutepti save. Dabartinis Lloyd George'o valdžios sumanymas įvesti konskripciją Airijoj yra žiaurumas ir baisus laužymas Airijos tautiškų teisių."

Rezoliucijose toliau sakoma, jog istorija santikių dviejų šalių, draskymas ir pūdymas airių tautos po Anglijos valdžia ir būdas, kuriuo buvo priimtas Airijos patarnavimas karės pradžioje "žiauriai sudrutiną dabartinį begėdišką sumanymą."

Galų gale rezoliucijose partija pasižada visa savo intekme ir gale sunaikinti konskripciją.

1.500 delegatų nuo amatninkiškų unijų susirinkę šiandie palociuje, sudėjo prižadus priešintis konskripcijai ir nutarė utarninke nedirbti, idant padrūtinti savo pasiryžimą ir kad suteikti progą visiems darbininkams pasirašyti po pažadais. Buvo delegatų iš Belfasto, Corko, Londenderry ir Limericko.

Anglijos Labor Party buvo pasmerkta už rėmimą airių konskripcijos be sutikimo pačių airių, "nors pati stovėjo už tai, kad pačios darbininkų organizacijos būtų prašomos sutikti, kuomet namie ėjosi apie konskripciją."

Per pastarąją savaitę vokiečiai baisiai bombardavo Francijos miestą Reimsą. Miesto vidurin krito 100.000 bombų su viršum. Iš miesto liko tik griuvėsiai.

Elias Gracely nuteistas ant 13 metų kalėjiman už pasikesinimą ant prez. Wilsono gyvasties.

Pėtnyčioj prez. Wilson važinėjosi apie Baltuosius Rūmus ant "tanko." Netikėtai uždėjo ranką ant karštos vietos ir skaudžiai nudegė.

SOCIJALIZMAS NUODAI.

Cleveland, Ohio, bal. 19. — Šiandie čia kalbėdamas už Liberty Loan Samuel Gompers, A. Darbo Federacijos prezidentas, pasakė, jog socijalizmas yra nuodinga vokiečių propaganda Amerike.

"Amerike nėra socijalistų partijos," sakė Gompers. "Amerikos socijalistų organizacija yra tai tik šaka esančios Vokietijoj — yra tai dalis vokiškos propagandos."

SMULKMENOS.

Anglijos parlamente dabar svarstoma šių metų išlaidos ir svarstoma apie pakėlimą mokesčių.

Vokietijos Reichstage buvo svarstoma apie submarinų karę. Visų partijų atstovai pripažino, jog submarinai toli gražu nepadarė to, ko nuo jų buvo tikimasi.

Eina gandas, jog Vokietijos užsienio reikalų ministeris Kuehlmann bus prašalintas iš savo vietos.

Ispanai Francijoj renka parašus tarpe savųjų po peticija Ispanijos karalui Alfonsui. Prašo, kad karalius Alfonsas išsirūpintų, kad vokiečiai nebombarduotų Paryžiaus savo armotomis ir aeroplanais.

Sekretoriaus atsilankymas.

Pėtnyčioj Bostone lankėsi Suv. Valstijų laivyno sekretorius Daniels. Naujosios Anglijos Liberty Laon komitetas miesto kliube buvo surengęs vakarienę. Po to buvo prakalbos ir programas Symphony salėj. Sekretorius kalbėjo apie tvirtą talkininkų pasiryžimą laimėti karę. Sakė, jog kol talkininkai valdo jures tol nebus vokiečių viršus. Dar kalbėjo Howard A. Hiddings iš Hartford Conn. Jis neseniai sugrįžes iš Europos. Pasakojo apie tai ką patyrė karės lauke ir apie sunkų ekonominį padėjimą Francijos ir Anglijos. Anglijoj cukraus negalima gauti nei turtingiausiuose hoteliuose, bulvės visai prastos, gryno pieno niekas negauna. Sulig finansų ministerio reikalavimo didžturčiai pavedė valdžiai turtus, o šiaip darbininkai už savo sutaupytus pinigus išleido valdžios bondsus pirkdami. Francijoj su maistų geriau. Taupumas neišpasakytas. Del taupumo niekur nei privatiški žmonės, nei valdžia nekuomet nevartoja veliavų.

Visi į Paroda.

So. Bostone, Mass. rengiamoji L. Vyčių 17 ir Moterų Sąjungos 13 kuopų Išdirbinių Paroda labai pasekminga.

Iš įvairių kolonijų gauta gausybes visokių gražumėlių.

Balandžio 22 ir 23 dd. t. y. panedėlyje ir utarninke bus išstatyti parodymui.

Balandžio 24 d., seredoj ir-gi daiktai nebus išstatyti, o bus salė išrengta plačiam programui.

Balandžio 25, 26 ir 27 dd. vėl salė bus ištaisyta parodai.

SPECIALIAI SVEČIAMS.

Del patogumo svečiams iš kitų kolonijų subata balandžio 27 d. skiriama specialiai svečiams-kaimynams. Tą dieną viskas bus pritaikinta prie atsilankysiančių iš kitų kolonijų.

Nedėlioj balandžio 28 d. baigimo programas.

Pirmoji Amerikos armota Francijoj.

Parduokite man Rusiškus Pinigus Pakol Nepervėlu!

Užmokėsiu pagal augščiausi dienos kursą

Jeigu laikysite pas savę, už juos ir cento negausit

Kreipkitės ypatiškai -- laiškų neatsakinėsiu.

BANKIERIUS JUOZAS KOWALIAUSKAS

111 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

DARBININKAS

Išša 11 So. Boston's utarninkais, ketvergais ir subatomis.
Leidžia Am. Lietuvių Rymo Katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjunga.

"DARBININKAS"
(The Worker)
The Lithuanian tri-weekly paper.
Published every Tuesday, Thursday, and Saturday by St. Joseph's Lithuanian R.-C. Association of Labor.

Subscription Rates:

Yearly	$3.00
Boston and suburbs	$4.00
6 months	$1.50
Foreign countries yearly	$4.25

"DARBININKAS"
342 W. Broadway, South Boston, Mass.

IEŠKOKITE TIKROS GARBĖS.

Šiame numeryje korespondencijoje iš Pittsburg, Pa. pranešama apie giltinės pasidarbavimus ir nupeikiama papročiai, įsigyvenusieji su laidojimu giltinės aukų.

Panašūs papročiai prasiplatinę po visas Amerikos lietuvių kolonijas. Girtos laidotuvės, girtos krikštynos tebėra madoj. Didžiulės, brangios laidotuvės su brangiu karstu; su daug automobilių, su benu, su glėbiais gėlių, vainikų, ne retas tarp lietuvių dalykas. Tokias laidotuves rengti lietuviai laiko sau už garbę. Juk ir pašalpinių dr-jų konstitucijose įrašoma drūtas paragrafas, skelbiantis, kad nariui mirus pomirtinė išmokama bus palaidojimui. Tartum svarbiausias žmogaus gyvenimo dalykas yra tai užtikrinti sau grabą.

Šumnios krikštynos, iškilmingos laidotuvės yra naikintini papročiai. Juo greičiau juos panaikinsime, juo greičiau imsime ingyti tikros garbės. Kaip reikėtų elgtis?

Krikštynos ir vestuvės tarpe lietuvių jau dažnai prigulimai atsibūna. Esti blaivios, su smagiais pasilinksminimais, o svarbiausia, tai **su rinkimu aukų Tautos Fondui.** Tokios krikštynos ir vestuvės jau ineina madon ir džiaugtis reikia matant laikraščiuose korespondencijų apie panašius apsireiškimus.

Panašiai privalo būti ir laidotuvės. Nereikia sakyti, kad laidotuvės turi būti blaivios. Bet čia reikia atsižadėti pigios garbės ieškojimo, imant brangius karstus, daug gėlių, vainikų, automobilių, benų ir tt.

Kokią garbę ir visuomenės padėką užsipelnytų tie laidotuvių rengėjai, kurie vietoj sunaudojimo krūvos pinigų minėtiems bereikalingiems dalykams, paaukuos Tautos Fondui arba kitam prakilniam tikslui.

Atsiminkime kokiais laikais gyvename. Keleta milijonų lietuvių alkį kenčia, mūsų tėvynė turi būti liuosuojama. Prieš Dievą ir Tėvynę dabar tas gražiausia pasirodys, kas praktikuos dabar mielaširdystę ir darbuosis ir aukuos del tėvynės laisvės.

Norėdami Dievui patikti ir tikros garbės ingyti, turime eiti tikrais keliais.

Pradėkime naują madą, naikinkime brangias laidotuves, kuodaugiausia pinigų telieka našlei ir vaikams, jei miršta vedęs vyras, o jei skiriasi su šiuo pasauliu nevedėlis, be tėvų, arba biednų giminių, tai lai jis arba ji skiria savo pinigus, liekančius nuo paprasto, krikščioniškai-katalikiško palaidojimo, T. Fondui, arba kitokiam geram tikslui. Daugybės puikių reikalų galima paremti. Lietuvoje daug bažnyčių sugadinta ir sugriauta. Tai galima skirti pinigus savo parapijos bažnyčios atstatymui. Ten be galo reikalingi pinigai katalikiškos spaudos, mokyklų parėmimui, ligoninių steigimui ir tt. Tai matome, kur yra tikras būdas įtikti Dievui ir ingyti tikrą garbę.

Prieš įsigyvenusią madą teisybė nelengva kovoti. Bet reikia skleisti opiniją prieš blogą madą, prieš blogus papročius. Suprasdamas blogą madą, blogus papročius, nesek jų, eik tikru keliu ir nepaisyk, ką neišmanėliai sakys.

Naikinimui blogos mados ir netikusių papročių ir įvedimui gerų papročių griebkimės spaudos. Tai galingas tam įrankis.

Dabar korespondentų prašome pranešinėti apie gražias, paprastas laidotuves, po kurių eis aukų Tautos Fondui, arba kitam geram tikslui.

MELAS.

Chicagos universiteto prezidentas Harry Pratt Judson šitaip rašo:

"Vienas senas politikieriūs vienoj mūsų rytinėj valstijoj sakydavo: 'gerai prilipęs melas yra taip geras, kaip teisybė.' Vokiečių propagandistai šioje karėje ištikro laikosi to principo. Nuolatai atkartodami, pilnas neteisybės, kurios faktiškai neturi nei mažiausio pamato, arba kurios remias ant gudriai iškraipytos teisybės, jie pilnai tiki, jog žmonių masos galų gale priims, kaipo teisingus pasakymus, kurie neteisingi, bet į kurių teisingumą Vokietija nori, kad tikėtų. Nėra abejonės tame, jog daugelis palinksta tikėti į tai, ką jie nuolatai girdi atkartojant, ir žinoma didžiuma žmonių neturi laiko arba būdų prieiti prie tikrų šaltinių ir ištirti teisingumą tų tvirtinimų, kurių yra pilnas oras."

Toliau tasai mokslavyris išrodinėja, jog šios karės pradėjimo kaltininkė yra Vokietija, o ne Anglija arba kita kokia šalis.

Viršuje pacituoti profesoriaus žodžiai yra mums įsidomėtini. Mūsų lietuviška atmosfera Amerike yra pilna melų, šmeižtų, teisybės iškraipymų, neteisybių. Socijalistai išsijuosę šmeižia veikėjus už Lietuvos neprigulmybę, skleidžia šmeižtus apie Seimą New Yorke. Socijalistai kartu su laisvamaniais niekų rašo prieš tikybą, šmeižia dvasiškiją ir katalikų veikėjus. Dar ilgai truks, reikės daug pastangų iki išsivalys atmosfera nuo tų melų, šmeižtų ir neteisybių.

Tas juo greičiau atsitiks, juo greičiau kils katalikų susipratimas ir juo greičiau lietuviai liausis skaitę bedieviškus raštus ir lankę jų prakalbas, bei pramogas.

—o—

PIRKITE TREČIOSIOS LAISVĖS PASKOLOS BOND'SUS.

—o—

WESTFIELD, MASS.
Aukos Tautos Fondan.

Balandžio 12 d. po K. Pakšto prakalbos Tautos Fondan aukavo šie: L. Grigaliūnas $10.

Po $5.00: Kun. K. Vasiliauskas, J. Urdaitis, St. Jaškūnas, J. Laibakojis ir J. Blekiutė.

Po $1.00: — J. Bartkevičius, B. V. Maslauskis, T. Vertelka, K. Valius, A. Rapšis ir J. Jaruševičius. Smulkių aukų surinkta $16.05.

Viso labo $57.05.

Ką čia rašo...

IDEALAS, KURS NEPRIVEDA PRIE GERO, NEVERTAS SIEKIMO.

Kiekvienas žmogus ypatiškai, kiekviena žmonijos srovė ar grupė, kokiais bėdi tikslais susibendravusi susispiečiusi prie bendrų tikslų ir siekių atsiekimo, turi tam tikrus savo idealus, prie kurių siekia, kuriuos mano pasiekti, prie kurių mano prieiti.

Idealai tai yra žmonijos viltis, kuri prie savęs, kaip magnesas traukte traukia, yra tai taip sakant, kaip koksai botagas, kuris žmoniją pirmyn varo; nebūtų pasaulyje idealų, tai žmogui nevertėtų nei gyventi.

Ant pirmo pamatymo idealai visi atrodo gerais, bent tiems, kurie tuos idealus idealizuoja, kurie juos gerbia, bet ištiesų taip nėra.

Imkime pavyzdį iš kasdieninio gyvenimo. Mergina idealizuoja savo mylimąjį ir sau persistato jį meiliausiu, geriausiu, gražiausiu, protingiausiu... o tuo tarpu, tasai jos mylimasis kartais esti visiškai neperkoks paukštis: ir girtuoklis, ir ištvirkęs, ir tinginys...

Vaikinas idealizuodamas savąją merginą taip-pat joje mato visas gerąsias ypatybes o tuom tarpu kartais taip būna, kad apart meilių akelių ir abejotinos nekaltybės visai nieko gero nėra, kad tai tikrių tikriausia šiaudadūšė, vėjavaikė, papliauška...

Iš to mes prieiname prie išvados, kad ne viskas, kas idealizuojama, yra gera ir to idealizavimo verta.

Taip yra ir sroviniuose dalykuose, ir kituose platesnės reikšmės reikaluose, kurie lytisi bent kokio žmonijos idealo srities.

Mūsų laikuose atsirado tokių, kurie idealizuoja socijalistišką surėdymą, o ypač jo ideališkiausią formą — komunizmą.

Priežodis sako: "aprengk kelmą ir tas bus gražus." Taip ir su tuomi komunizmu yra. Idealizuodami įvairūs socijalistų svajotojai jį padarė tokia žmonijos geradėjyste, kad jau rodosi geresnio nieko ir išgalvoti nėra galima, bet visa nelaimė yra tame, kad tas visas komunizmo gerumas yra netikras, vien tik išsvajotas jautriose vandentūvėse kaip kurių karštų socijalizmo pasekėjų.

Aš norėsiu nurodyti tamistoms antrą pusę komunizmo, tai yra ne ideališką bet realę.

Komunizmas bus tuomet, jei žmonijoje bus **viskas visų bendrai.**

Rodosi kogi geresnio bereikėtu: visi lygus, visi laimingi, nebėra kapitalistų, nebėra išnaudotojų, visi dirba visuomenei, visuomenė visus visa kuo aprūpina, nei skurdo, nei nelaimės, nei vargo nebeliko nei ant veislės.

Kas tavo—tai mano, kas mano—tai tavo. Kožnas vienas dirba del visų, visi del kiekvieno, tik vartok Dievo dovanas, visuom kuom naudokis liki akių skyliai ir džiaugkis kaip pavasario paukštelis žaliame gojuj.

Bepigu, kad tai taip būtu, bet kas tau Dieve duos. Pasaulis vargų visur ir visuomet kupinas.

Kad padaryti visus pasaulio turtus bendra žmonijos nuosavybė, tai reikia pralieti upes žmonių kraujo, klanus žmonių ašarų ir paguldyti milijonus žmonių galvų—gyvasčių.

Geriausią to pavyzdį matome Rusuose. Po revoliucijos kaip paėmė į savo rankas šalies valdymą socijalistų bolševikai, tuojaus pradėjo vykinti savo teorijas praktikon ir kas pasirodė?

Šalis papludo kraujuose, žmonės pasinėrė skurde, pakliuvo didžiausion socijalizmo ir kaizerizmo vergijon, kenčia badą pusnuogiai, pusplikiai, basi... Pramonė iširo, komunikacija griuvo, vietoje laisvės ir gerbuvio vargas, beviltė ir neišnomas rytojaus likimas.

Tai vis dar tik socijalistiškojo surėdymo ir komunizmo pirmieji žiedeliai—toliau bus dar aršiaus, dar iki tikrų vaisių išsirpinę toli!

Rusai darbininkai kovojo ir kraują liejo už sutrumpinimą darbo valandų, dabar kaip ant juoko įvesta 10 valandų darbo diena ir priverstinas darbas arba baudžiava, tai vaisiai socijalizmo tvarkos arba komunizmo.

Geriausi rusų žemės plotai be kovos atiduota vokiečiams, atiduota amunicijos išteklius, maistas, visokia karės medžiaga, iškarta generolai, oficieriai, valdininkai, mokytojai, pramonininkai, vienu žodžiu visa šviesūnija, visa inteligentija, vis vardan komunizmo, vardan lygybės, laisvės... Ar tai ne juokingai, ar tai ne ironiškai šie žodžiai skamba socijalistiškos valdžios lūpose?

Kada jau visa šalis betvarkėje, bankrute, baudžiavoje, vergijoje, tuomet del dapildymo kartybių taurės, vardan panaikinimo militarizmo įvedama — priverstiną visuotiną kareiviavimą! Jau čia daugiau negu kad pasityčiojimas iš žmonijos idealų ir siekių, o tai vis vaisai komunizmo — socijalizmo...

Žmonija progreso keliu priėjo prie dabartinio šeimyniško stovio išsivystymo, kuriame šeimyniškų ryšių šventumas ir nepaliečiamybė apginama ir tvarkoma tikybiniais ir valstybiniais įstatymais. Socijalistiška valdžia viską tą panaikino ir rusams paliepė vien vadovautis bendrais viisems gyvūnams kūniškais patraukimais. Tuomi rusų tautai uždavė didžiausį moralį smūgį, iš kurio bus sunkiausis pakilimas, ir baisiausios pasekmės. Juk tai biaurėsnis bus gyvenimas negu kad gyvulėlių, kurie vis-gi žino laiką ir saiką o socijalistiškoje valstybėje net ir to nebus. Žmonės sugyvulės, nusilpnės, išsiplatins įvairios rūšies paleistuvingos ligos su kuriomis socijalistų valdžia bus kovoti persilpna ir bejėgė.

O tai vis vaisiai idealizuoto komunizmo-sicijalizmo. Šalis privesta prie bankruto, šalies iždas tuščias, pramonė ir prekyba žlugusi, inicijatyva užmušta, svetimų šalių užsitikėjimas dingęs. Kad šalies finansinį stovį pagerinti būtinai turės rusus apkrauti nepakeliamais mokesčiais, tai bus nauja socijalistiško komunizmo dovanėlė, nuo kurios rusai riaugės, o dar jeigu vokiečiai pareikalautų už karės vedimą atlyginimo, tai kito išėjimo nebūtų kaip tik atiduoti arba užimtąsias žemes arba užstatyti visus savo valstybės įeigų šaltinius, o tuomet vokiečiai jau žinotų, kaip čiulpti rusų darbininkų kraują. Tai jau būtų ne dovanėlė, bet didelė dovana ir dar su kaupu.

Tai tą viską jau rusams davė idealizuojamas socijalizmas, bet tai dar ne viskas.

Dabar pažiūrėkime prie ko dar einama.

Panaikinama tikybinės įstaigos ir organizacijos, o tuomi moralis stovis šalies negi pakils dabar, o ateičiai sumažinama moralė spėka ir tos spėkos auklėtojus ir palaikytojus. Reiškia jau kesinamasi ir ant būsimųjų žmonijos, gentkarčių moralių spėkų.

Toliaus einant, seka visuomenės surėdymas — demokratiškumas. Kiek socijalistų prikalbėta, kiek prirašyta apie demokratiją, apie demokratišką šalies valdymą, bet kaip tik bolševikai rusų šalies valdymą pasiglemžė į savo rankas, tai tuojaus taip elgėsi kaip pikčiausi carai. Jokių rinkimų nedaroda daryti į Steigiamąjį Seimą, o susirinkusiems delegatams, kurie ką nora prieš juos išsitaria ima ir persekioja, dar kitaip negu kad kitą kart darydavo carai žandarviai ir raudonsaitėliai.

Carai kudydavo savo priešinius kalėjimuose, tą patį dabar daro bolševikai. Carai konfiskuodavo savo priešų turtus, tą patį dabar daro bolševikai, carai varydavo žodžio, susirinkimų, spaudos laisvę, dabar tą patį daro bolševikai — tai tau ir socijalistiškai-komunistiškas surėdymas.

Tegul pabandys kas kokią agitaciją pavaryt prieš kokiuos nors rinkimus priešingą bolševikams, tai tuojaus atsidurs arba ant kartuvių arba tenai, kur pipirai auga, tai tau ir socijalistiškas demokratizmas.

Jei dar toliaus ateityje užsilaikys socijalistiška valdžia rusuose, tai prieis prie to, kad visoks darbas nustos savo išnašumo. Nieko nebus padaromo tinkamai taip kaip reikia, nes žmonėse užges pasišventimo ir teisingumo kibirkštis o apie dorą ir pareigų bent kokių šventumą nebus nei kalbos.

Tas viskas savaimi ekonomiškai šalį stums žemyn ir žemyn prie galutino ištižimo, prie prapulties. O tai vis vaisiai socijalizmo.

Dar toliaus, ateis tie laikai, kad žmonėms jau bus nepakeliama vargų ir skurdo našta ir jie kas kart pradės labiaus nerimauti o nevaržomi jokio tikėjimo nei doros įstatymais griebsis žiaurių priemonių prieš "socijalistišką-komunistišką surėdymą, prieš valdžią. Valdžia iš savo pusės viską slopins koaštriausiomis priemonėmis, vėl visa šalis papluks kraujuose ir ašarose ir iš tų kraujų ir ašarų galės rusus išgelbėti arba įsimaišymas ginkluotos spėkos svetimų galingų viešpatysčių arba naminė kruviniausi kontr-revoliucija prieš socijalistiškąją valdžią.

Bet jeigu ilgesnį laiką pagyvuotų rusuose socijalistiškoji valdžia ir spėtų visiškai išplėšti iš žmonių širdžių tikėjimo išauklėtas dorybes ir gerąsias ypatybes, tuomet net ir po kontr-revoliucijos gero tikėties nebūtų galima, bent artimesnėje ateityje. O tą viską duotų socijalizmas.

Socijalistai giria komunizmą ir juomi idealizuoja savo ateitį, bet kaip tik kokioje šalyje prieina prie valdžios vadelių, ką sakau šalyje, net bile kokioje draugijoje ar draugijėlėje, o tuojaus iš to jų skelbiamojo komunizmo nelieka nei dulkių, tuojau absoliutiškai viską stengiasi pasiglemžti į savo rankas ir visus kitus išnaudoti kiek tik galint.

Jeigu tas faktas įvyktų vienoje kitoje vietoje, tai galėtume sakyt, kad tai yra taip sau aplinkybėms susidėjus kilę atsitikimai, į kuriuos neverta domos perdaug atkreipti, nes jie nesiriša su socijalizmu.

Bet kuomet mes tuos apsireiškimus matome visur, kur tik socijalizmas paėmęs viršų išsiponavoja, tai jau dalykai paaiškėja ir parodo, kad pati to viso šaknis randasi ne aklame aplinkybių susibėgime, bet **pačiame socijalizme.**

Kitaip net ir būti negali. Socijalizmas viską remia ant egoizmo, ant neapykantos, ant keršto, ant kovos, ant griovimo ir ardymo, vienu žodžiu ant tokių elementų, kurie viską ardo, griauja, tvirkina, delto ir jo pasekmės arba vaisiai ir yra kraujas, ašaros ir skurdas.

Komunizmas skelbia, kad viskas visuomenės, bet socijalistai daro taip, kad viskas būtų socijalistų ir kad socijalistai niekeno nevaržomi tąją visuomenę galėtų išnaudoti.

Delto kas palaiko ir idealizuoja kaipo idealą socijalizmą, tas arba netari supratimo apie socijalizmo pasekmes arba yra visuomenės išgama-niekšas.

Mes broliai ir seselės lietuviai stengkimės į dalykus kritiškai žiūrėti ir matyti jų ir gerąsias ir blogąsias puses, o kad svarbiausia tai neduoti savęs sukvalinti ir pasekti paskui neseselinus idealų garbintojus ir pasekėjus.

Mes turime krikščionišką-demokratišką darbininkų judėjimą prie jo ir laikykimės, darbuokimės savo LDS. organizacijoje, ją auginkime, tobulinkime o su laiku susilauksime kogeriausių pasekmių ir ranką ant krutinės uždėję galėsime kiekvienam tarti: dirbome kiek galėjome teisų ir naudingą darbą ir to darbo vaisiai jau matosi, nes darbininkų apšvieta, susipratimas jau kyla, gerbuvis taip-gi, jų organizacijos auga bujoja, negaila to darbo kuri į tą viską įdėjome. Geri idealai — geros ir pasekmės.

F. V.

SVARBA DARBININKO GYVENIMO.

24 No. "Darbininko" aš pasižadėjau pakalbėti apie darbo sąlygas, nes šis principas visur ir visuomet turi būti dabojamas, kadangi kiekvienas žmogus turi iš savo darbo gyventi ir darbas arba šiaip kokia kita ūkio šaka, iš kurios būtu negalima priderenčiai darbininkams apmokėti tiek kiek reikalinga jų pragyvenimui, visai neturėtų teisės egzistuoti.

Čia yra klausimas, kurį rišant, visuomet reikia žiūrėti vietos sąlygų ir aplinkybių; kaip didelis turėtų būti mažiausias užmokestis ir kaip jis darbininkams turėtu būti apmokamas. Bet kuomet tik mes prieiname prie darbininkų klausimo rišimo praktikoje, tai pirmiausia susitinkame su kliutimis, kurios stato nevenodas darbo ir gyvenimo sąlygas. Del ko? Darbas ir darbininkas tai yra dvi pusi, tadgi pasitaiko tokių darbų ir tokių darbo sąlygų, kad prie darbimo laiko jokiu būdu negalima pritaikinti užmokesnio, nes tokiu būdu turėtų nukentėti abi pusi, kaip darbas taip ir darbininkas. Štai ir pavyzdis: prie painesnio darbo naujokas darbininkas gali ir labai ilgai dirbti, o naudos mažai tepadarytų ir tokiam darbininkui mokėti tiek-pat, kaip ir geram mokytam — vargiai kas sutiktų. Iš antros pusės — kits dabininkas savo amate gali būti taip išsilavinęs ir jo darbas gali būti tokios rūšies, kad jis į valandą gali tiek padaryti, kiek kiti atlieka per dvi valandi ar daugiau. Su prievarta versti toki darbininką dirbti toki-pat valandų skaičių būtų visai ne teisinga ir už tokį pat užmokesnį kaip ir kiti prasti darbininkai.

Podraug vėl gali būti tokių darbų ir tokių darbininkų, kurių atliekamo darbo valandomis kontroliuoti būtų visai negalima, todel kad gali atsitikti visokių neteisingumų su skriauda kitiems darbininkams. Tokiuose arba tam panašiuose atsitikimuose užmokesnis būtų daug lengviau tvarkyti ne pagal laiko valandų, bet pagal daugumą atliekamo darbo. Kad užmokesnis už darbą ištikrųjų būtų teisingas ir pritaikintas prie darbininkų gyvenimo ir jų reikalavimų ir kad drauge galėtų pletotis visas ekonominis gyvenimas ir kilti visuomenės gerovė. Taigi mokamas uždarbis turėtu būti taip sutvarkytas, kad darbininkai su šeimynoms galėtų sveikai ir dorai prasimaitinti, nes tik sveikas ir tyras gyvenimas reiškia darbininko gerovės laipsnį. Nesveikumas, ligos jo šeimynos ne visados yra iš priežasties jų pačių, bet pirmutinė priežastis yra nedateklius priderančiai užsilaikyti savęs ir savo šeimynos.

Dar būna ir kitokių darbininkams prispaudų, tai yra bedarbės. Čia vėl klausimas, ar del to jos atsirado, kad darbininkai aptingsta dirbti? Ne! Ne del tinginiavimo darbininkų, bet delto darbininkai negauna darbo, jog darbdaviai susitarę nori darbininkams algas numušti arba darbo sąlygas apsunkinti ir todel uždabdo dirbtuves ir paskui bedarbę. Už tuo laiku jie pradeda imti į darbą naujus arba ir tuos pačius darbininkus, bet jau mokestis tempa taip sumažintos, o darbo valandos padidintos ir tas vargšas darbininkas, ką turėjo sučėdinęs kelis centus, tai laike bedarbės turėjo išleisti ir vos su sausos duonos pluta turėjo stoti prie savo darbo. Dabar yra klausimas, delko darbdaviai ant syk sustabdo dirbtuves ir išsaukia bedarbę? Kad ant syk darbininkus nuslopinti.

Taigi prie dabartinio laiko dalykų stovio kiekvienas lietuvis darbininkas turėtų tapti bei prigulėti prie L. D. S. ir rūpintis savo ir savo draugų darbininkų reikalais, nes tai kurios pastangos yra pagerint darbininkų klesos reikalus. Ne gana to, kad darbininkas taip-pat turi sau išsireikalaut daugiau lioso laiko bei trumpesnes valandas darbo, nes darbininkui taip-pat reikia pasilsėti, o taip-gi ligvallai laiko turėti savo dvasios reikalavimus aprūpinti.

Apie darbo ilgumą mes kitą syki pakalbėsime.

Ad. Pogaželskis.

LONDON, ANGLIJA.
Pasižymėjęs lietuvis.

Rašau jums kelis žodžius apie tai, kad 14 dieną šio mėnesio atėjo į ta dirbtuvę, kur aš dirbu mano senas pažįstamas. Jis tarnauja Anglijos karumenėj. Jis buvo "on leave," ant 14 dienų. Jis Belgijoj ir Prancūzijoj buvo per 18 mėnesių. Jis buvo visuose dideliuose mūšiuose ir nei sykio nebuvo sužeistas. Jis man pasakojo, kad sykį jo oficieras prašė išbombuot vieną Prūsų armotvietę. Jis tą padarė 25 prūsus užmušė ir 24 paėmė į nelaisvę. Už ką jis gavo "military medal," kurį man rodė. O ka jis papasakojo apie mūšius, tai baisu. Jis sakė tai tikra pekla. Jis vėl išvažiuoja į Prancuzija kovo 21-d. Jo vardas ir pavardė yra James Visbara.

Jurgis M. Karasevičia.

—o—

WORCESTER, MASS.
Geros kloties "A. L-viui" į cicilikizmą.

Neparsenai Šv. Kazimiero para. bažnytinis choras buvo surengęs koncertą ant naudos parapijinės mokyklos. Šios kolionijos koncertai yra pagarsėję visose Amerikos lietuvių kolionijose. Aš čia neprivalau girti minėto koncerto, apie tai jau buvo kitų korespondentų rašyta. Bet "Amerikos Lietuvis" turėjo sau už garbę šmeižti ir išdergti visokiais pašiepimais (No 8 — 1918 m.) Prie visako dar pridėjo "Tegul sarmatinasi parapijos choras kitiems lįsti už akių." (Nes tą vakarą buvo irgi socijalistai surengę kokias ten prakalbas taip-gi su dainomis).

Kitas faktas, numeryje 13, 1918 m. patalpinta L. S. S. 40 kp. prakalbos, (kuriose kalbėjo pastipusios "Šakės" redaktorius). Čia "A. L." turėjo bent ką pagirti. Parašyta ilga špalta. Girdi labai žingeidžios prakalbos buvo ir komedijos, tarpe kurių buvo monologas "Maikis su tėvu." Toliau rašo, kad kalba buvo energinga aiškinime vaikams (raudonosios) mokyklos. Nurodęs, kad vaikai miesto ir parapijinėse mokyklos nesą mokinami klesų kovos. Paskiaus rašo, kad kalbėjęs ir apie visuotinojo seimo "fones."

Iš to aišku, kad "Amerikos Lietuvis" nuėjo "Keleivio" ir kitų šlamštų pėdomis. Žinoma, mes katalikai nei nenorime jam kelio pastoti į tą kelionę. Galime tik palinkėti geros kelionės, tai yra, kad jis kogreičiausia ir kopilniausia apsivilktų maikišką, cicilikišką skarmalą, kad tokiu būdu menkai susipratę katalikai nebūtu suvedžioti suklaidinti.

A. Žilvitis.

Kas girdėti lietuvių kolonijose.

PITTSBURG, PA.

Naikinkim blogą madą.

Šimet mūs kolonijoj giltinė baisiai siaučia. Skina ir skina, o daugiausiai vis vyrus paėtoj amžiaus gražumoj. Su giltine sunki kova, bet aš norėčiau atkreipti domą mūsų visuomenės į vieną dalyką, surištą su giltinės pergalėmis — į laidotuves. Daro čia žmonės taip: mirė vyras turįs kelis centus, tai dann grabą už 100 dol. arba 150 dol., gėlėms ir vainikams kelios dešimtys graborini apie 100 ar daugiausiai, kunigui $10, už kapines $6 ar $10, pragerimui kelios dešimtys, nors tiesą reikia pasakyti, kad gėrimams paskui ir patįs daug susideda, turbūt, kad dūšelei būtų Dievo teisme lengviaus. Ir važiuoja visa eilė automobilių (kaip-gi? be automobilių negalima laidoti) į bažnyčią o paskui į kapus. Velionį veža baltam automobiliuj, mat, galėtų amerikonai nepatėmyti, kad lietuvio laidotuvės ir mes automobiliais važiuojam. Taip laidodami velionį, beveik visą jo turtą išmėto, — o Lietuvoj velionio žmona kartais su keleta vaikučių, arba sena motinėlė dejuoja ir laukia, kada vyrelis ar sūnelis pargrįš iš Amerikos pinigais nešinas, kad ūkį sutaisyti, duonelės nusipirkti. Nelauk žmogeli, motinėle, tavo vyras ar sūnus šaltuos kapuos, o geri jo prieteliai, to-gi neprieteliai, visą jo kruviną uždarbį, kad pasočius savo kvailą tuštybę ir girtybę, išmėtė. Girdėjau, kad, jei kas padraudžia arba nors nepritaria taip veltui kruvinus dolerius mėtyti, beveik visi atsakė, čia tokia mada, kitaip negalima, ot žmogus užsidirbo, yra už ką gražiai palaidoti. Kiti dar kalba: žmona su vaikais ar seni tėvučiai jau priprato vieni sau gyventi, tai ir toliaus begyvės. Žmonės, atsipeikėkit, ar del mados mes čia ėjom?

Pašešupinis.

IŠ ARGENTINOS,

Padėkavonė Suv. Valstijų lietuviams.

Įsisteigę L. A. D. "Aušrą" ir pradėję katališkos literatūros platinimą, pasijutom labai silpnais, nes tam reikalinga nemažai lėšų, ko mums trūksta.

Todel atsišaukėm į Suv. Valstijų lietuvių katalikus ir tas mūsų atsišaukimas nenuėjo niekais, bet mūsų broliai suprato, jog mums reikalinga pagelba ir pradėjo mus šelpti, už ką visa širdžia tariame ačiū.

Ligšiol mums siuntinėjo "Garsą," "Žvaigždę," "Darbininką," "Draugą" ir "Tautos Rytą."

Nepaprasta naujiena.

Nepersenai L. A. D. "Aušra" gavo iš Šiaurinės Amerikos laišką nuo gerb. kun. A. Yanušo, kuris keliems mėnesiams žada atvažiuoti į Argentiną, aplankyti čionaitinius lietuvius. Tokia nepaprasta naujiena aplėkė žaibo greitumu vietinius lietuvius ir pripildė ne vieną džiaugsmu, nes lietuviai gyvena Argentinoj jau nuo daug metų, o lietuvio kunigo niekuomet nematė.

Mes visa širdžia laukiame gerb. svečio, turėdami viltį kad atvažiavęs sustiprins mus dvasioje. Ypač dabartiniu laiku, kuomet didžiuma mūsų brolių klaidžioja nustoję tiesos ir doros kelio.

Be to dar gerb. kun. A. Yanušas žada argentiniečiams prisiųsti dovanų keletą šimtų knygučių po vardu "Saliūnas" ir daug numerių "Žvirblio" (juokų laikraščio). Už tuos pažadus tariame ačiū ir laukiame atvažiuojant.

Vardu L. A. D. "Aušros"

S. Drotvinas, sekr.

2979 Juncal, Buenos Aires

SPRING VALLEY, ILL.

Per Velykas čia buvo šilta ir jas labai linksmai praleidome. Iškilmės bažnytėlėj buvo gražios. Bet dabar oras atvėso.

Iš čia išvežė kariuomenėn 110 vyrų. Juos išleidžiant keturiose bažnyčiose varpai gaudė ir benas griaudžiai grojo. Sujudino kiekvieną. Žmonių buvo į 6.000.

Parapijos reikalai eina gerai. Dabar netekome vargoninko — senąjį į kariuomenę paėmė.

Katalikiškojo Susivienijimo kuopa auga, kaip ragaišis ant mielių. Šv. Juozapo dr-ja jau prisidėjo prie Susivienijimo. Tą pat padaryti ir kitos žada. Į katalikiškas dr-jas brinaujasi bolševikai ir jas griauja. Katalikams reikia budėti.

Springvalleyietis.

ATHOL, MASS.

Pramoga.

Šv. Onos Moterų dr-ja rengia vakarienę bal. 23 d. Eagle salėj. Rengėjos iš visų jėgų rūpinasi, kad viskas būtų kuogeriausia prirengta.

Vargo Mergelė.

BUENOS AIRES.

10 d. kovo prie gatvės Billinghurst 2121 buvo L. A. D. "Aušros" susirinkimas. Nors daug apie ką buvo svarstoma ir kalbama, tečiaus pažymėti bus verta, kad tolimesnių kolonijų nariai inešė, idant būtų "Aušroje" ir pašelpos skyrius. Inešimą nuodugniai apsvarsčius, priimtas, t. y. steigiant po lietuvių kolonijas "Aušros" skyrius, kur pasirodys reikalas, gali būti įvestas ir pašelpos skyrius, kuris tik turėtų tvarkyties sulig tam tikro įstatų punkto.

Toliaus buvo skaitomas laiškas nuo Škotijos lietuvių, kur daug išreiškė užuojautos dr-jai "Aušrai," ir laikraštukui "Žvaigždutei." Taip-gi jo palaikymui prisiųsta 3 dol ir keleta knygučių.

Antras laiškas iš Amerikos nuo Brooklyn'o lietuvių katalikų spaudos savaitės komisijos ir dovanos dr-jai: 55 egz. įvairaus turinio knygučių už $6.18.

Susiirnkimas broliams lietuviams, išreiškė koširdingiausią padėką, už užuojautą ir paramą.

Paskiaus dar buvo skaitytas laiškas nuo "Arg. Liet. Drjos," kuri kviečia "Aušrą" prisidėti prie bendro lietuvių vakaro rengimo nukentėjusių nuo karės lietuvių naudai. Pakvietimas priimtas ir nutarta prisidėti.

Pakilus klausimui kas-link "Žvaigždutės" tolimesnio leidimo, apkalbėjus plačiaus pasirodė, kad nėra tam užtektinai lėšų, o reikalų yra daug. Tatai nutarta "Žvaigždutės" leidimą atidėt. O tuom tarpu stengtis kodaugiausiai prenumeruoti Suv. Valstijų lietuvių katalikų laikraščių. Iš ko nauda galės būti kur-kas didesnė.

Taip-gi nutarė tankiaus rašinėti į tuos laikraščius apie "Aušros" reikalus ir abelnai vietinių lietuvių gyvenimą ir veikimą, jei tik gerbiamos redakcijos suteiks savo laikraščiuose vietos.

Darbininko Sūnus.

CHICAGOS L. D. S. KUOPOMS.

Chicagos Liet. Darb. Sąjungos Apskričio susirinkimas bus nedėlioje, balandžio 28 d. Šv. Mikolo parap. Salėje, 1644 Wabansia Ave., 4 val. po pietų.

Visos kuopos malonėsite prisiųsti savo delegatus, nes bus svarstoma apie darbininkų savaitę.

M. L. Gurinskaitė
LDS. Apskr. Rašt.

Margumynai.

FELJETONAS.

Vasario šeštą dieną, po sunkaus 9 valandų darbo, parėjęs namo, pavakarieniavęs, užsimąsčiau ką dabar daryt! — Aha, — atsiminiau, kad Lietuvių Ūkėsų Neprigulmingo Klubo susirinkimas. Tuoj aš konstituciją pagriebiau rankon, nudrožiau susirinkiman. Susirinkimas atsidaręs, viskas eina paprastoj tvarkoj. Sėdžiu ramiai ir dairausi... Girdisi už durių kas tai beldžias, lyg ten būtų pora arklių. O-gi žiūriu akis išpūtęs, maršalka įveda du vyru. Misliu sau, kad vienas toks išdžiūvęs, pageltęs, išrodo it paleistas iš ligonbučio, o antrasis išrodo lyg būt pabėgęs iš karės: akys raudonos, plaukai pasišiaušę, purvinas, skrybėlė sulankstyta ant devynių kampų, lyg būtų panaši į kokio nors kareivio. Pažiūrėjęs gerai į jo veidą pažinau, kad tas pats, ką pora mėnesių atgal provojos su parapijonais, norėjo apšmeižti buvusį klebona ir kunigą svečią, išgriaut tikėjimą, kuomet katalikai turėjo autingą. Bet sūdžia tą nelaimingą išbarė ir nubaudė, ne tik jį vieną, bet ir kelius jo draugus.

Raudonakis netrukus išsiėmė popierą su raudona pečėtim ir pradėjo aiškint, kad "mūs pora draugų buvo pakliuvę į belangę ir kad apsimokee už maistu, už bričku kū pavėžino, už nakvynį, už savo nuodėmes papildytas, dar prie to dabar bus ir prova, tai pinigų reiks. O mes neturime. Kaip čia turės? Kapitalistai išnaudoja, jau tik nori paskutinį lašą kraujo iščiulpe, nei mes davalgę, alkani, toks brangus pragyvenimas. Nu ir nėra kaip ištiesti darbininkišką brolišką ranką, gelbėc mūsų draugų. Tai-gi sumanėm ieškot pašelpos nuo kitų."

Nugi ponas Aplėpausis atsistojęs duoda inešimą paaukaut $25. Visi draugai nutilo. Rodos, kad ko nusigando. Nei viens neprašneka. Ponas Aplėpausis, nesulaukęs patvirtinimo, pats sušunka "aš patvirtinu." Iš karto, žinok kad nedavė. Surinka Baltaplaukis; "Užteks penkių." Ilga-nosis sako "permaža, reikia duot dešimts." Klausaus, kad lyg koks nesusipratimas pakilo tarp draugų. Vieni norėjo duot o kiti ne. Ponas Aplepausis pradėjo rėkti "nugi ar užmiršot, kad davėt ant bažnyčios $25, o ką mums duoda bažnyčia, ką mes iš jos turime? O čia tai draugus reikia gelbėt, ir dar neprasti." Bet ant galo nubalsavo duoti dešimtinę. Ir davė.

O aš vis dar sėdžiu. Žvalgausi ir matau, kad katalikų nemažai buvo. Gaila man buvo žiūrėti, kad katalikų dvasia labai silpna. Duodasi kaip beržo šaka į visas puses palenkti. Stebėtina! Tuoj draugystėj priguli apie du trečdaliu, kurie vadinasi katalikais, o duoda nubalsuoti, kad gelbėt cicilikų vadus.

Dairaus aplink; kas čia šale manęs kuštasi? Ir aš palenkiau ausį ir klausau ką jiedu kušta. Kaip užgirdau, ką jie šnekėjo tai mano plaukai ant galvos stojos. Sako jie, "kad gi Kliubas yra Ūkėsų draugystė, turėtume būti visi geri parėmėjai ir ištikimi Suvienytoms Valstijoms. O, ką jie daro? Ar tai nėra tiesioginis prasižengimas, prasikaltimas prieš valdžią, kad Kliubas gelbsti ir eina kovot su tais, kurie pakliuvo už peržengimą tiesų? Jei sužinos valdžia apie šitą dalyką, tai gali visi ūkėsai nuvažiuoti belangėn. O tai kas tada bus? Reikia juos pamokint." Aš ko neapalpau. Jau aš neisiu ant ateinančio susirinkimo.

Didžiausis.

Perskaitytų "Darbininko" numerių netik nepavydėkite kitiems, bet siūlykite neskaitantiems mūsų laikraščio.

REIKALAI L. I. BIURO WASHINGTONE.

Laike Lietuvių Seimo New Yorke, teko susidurti su keleta ypatų, kurie daug klausinėjo apie L. I. B. veikimą Washingtone. Iš trumpų paaiškinimų jiems ypatiškai pasirodo, kad yra ypatų mūsų visuomenėje, kurie mano, kad visą tokį darbą ir veikimą, jau nekalbu apie rezultatą veikimo, bet pačius kelius ir būdus veikimo politikoje augščiausios mūsų įstaigos Amerikos Lietuvių Tarybos, galima ir net reikalas viešai skelbti per laikraščius.

Nesakau, kad tokių ypatų atsiranda labai daug, negi kad jos reprezentuoja rimtesnę dalį mūsų visuomenės. Didžiuma mūsų visuomenės žino ir supranta autoritetą ir kad Amerikos Lietuvių Taryba susideda iš rimčiausių mūsų veikėjų tėvynainių, žino ir tą, kad L. I. Biuras tai yra Amerikos Lietuvių Tarybos įstaiga ir nieko be žinios Tarybos nedaro neigi laiko kas yra padaryta nuo jos paslaptyje.

Aišku tada, kad visuomenė išrinko ir pastatė į vietą pasitikėjimo ir autoritieto žino kas yra daroma ir nuolat nurodinėja kas reikalinga yra daryti. Tai kodelgi tada nepasitikėti tais savo išrinktaisiais žmonėmis, savo pačių atstovais Taryboje kaip kad jie iki šiol žiurėjo ir atstovavo mūsų reikalus rimtai, gudriai ir teisingai kad ir ant toliaus jie sugebės tą padaryti.

Pakartoju vėl, kad didesnė dalis mūsų visuomenės taip ir žiuri į dalykus, bet atsiranda keletas, kurie rodosi manė kad L. I. Biuras atstovauja juos tiktai ir mano yra po priederme nuolat duoti jiems pilna atskaitą viešai iš savo veikimo. Tokio reikalavimo nei vienas žmogus suprantantis kas yra politiškas veikimas, ir velijantis savo tautai ir žmonėms gero ne statys ir gali daryti tik tie silpnuoliai, ant kurių imponuoja visokie priešų mūsų visuomenės išmislai ir pastangos nusilpninti taip stipriai išaugusią tarp mūsų dvasią vienybės.

Tik pasižiurėkite į šaltinius, iš kurių tie neužsiganėdijimai kįla, tuojaus patėmysite, kad jie yra kokios nors socijalistiškos arba bolševikiškos spalvos.

Čia tai ir reikėtų daugiau protauti ir spręsti dalyką sąžiningai negu šūkauti. Juk tik imkime sau pavyzdžius iš tvarkos Suv. Valstijų valdžios. Žmonės išrenka prezidentą ir paveda jam svarbiausius krašto reikalus. Bet ar gali tie patys žmonės pareikalauti, kad prezidentas juos viešai informuotų ką jisai veikia? Ar būtų galutinai protinga, kad jis viską paskelbtų viešai?

Viska kas tik galima yra mes perstatome savo visuomenei per laikraščius, atsakome par laiškus ir net per prakalbas. Kas yra daroma čia L. I. B. galima spręst iš rezoliucijų, kurias mes jų laiku nei atsakančioje formoje išpildytų negauname. Del pavyzdžio dabar pradedame išsiuntinėti formas protesto, po kurio turėtų išnešti dr-jos, parapijos, atsikiros ypatos per susirinkimus prieš Vokiečių pastangas prijungti Lietuvą. Siunčiame su paaiškinimas, kad išpildyti atsakančiai, švariai kad būtu galima civilizuotam pasauliui parodyti. Vienok dauguma gauname taip išpildytų, kad niekur netinka, sutaškyta, visokiomis spalvomis juodylų ir nuo nei vienos ypatos dar negavome, kad nebūtų įdėta "carbon" kopiją, t. y. kopiją kuri neatspaudinta viena ant syk, bet keletas su pagelba "carbon" popieros.

Tokis darbas tai nėra didelė pagelba L. I. Biurui ir visur pasirodo, kad reikalauti mes niekados neužmirštame, kad stakančiai ką oferhoti su L. I. B. ne visi ir visada esame linkę.

Taigi tik biskutį kantrybės ir daugiaus pasilyenthma, o į trumpa laiką L. I. Biuras Washingtone parodys gražius rezultatus savo veikimo, bet apie ką dabar kalbėti atranda laiką nepatogu ir iš ko nebūtų tikros naudos, bet net blėdis visam veikimui.

K. Sočsnulevičius,
L. I. B. Sekretorius
703 Fifteenth S. N. W...
Washington, D. C.

—o—

Klausimų? Kampelis?

KLAUSIMAS — Veik visi lietuviai Amerikoje perka Liberty Loan bondsus ir War Savings stampių. Tai kada tie pinigai bus sugrąžinti? Ar bus galima juos gauti atgal į Lietuvą važiuojant? Ar Lietuvoje už juos būtų galima gauti pinigus?

Skaitytojas.

Pittsburg, Pa.

PAAIŠKINIMAS. — Šitoji trečioji paskola bus sugrąžinta po 10 metų. Valdžia jų prieš tą terminą neišmokės, bet šiaip bus galima parduoti. Pirmutinės paskolos ant ilgesnio termino yra užtrauktos ir bus galima iš valdžios gauti prieš pasibaigimą termino. Visus valdžios bondsus reikale galima parduoti bankams arba šiaip asmenims. Už stampes, tai valdžia pagal reikalavimą ir prieš terminą išmoka. Lietuvoje be keblumų bus galima bondsus parduoti, arba terminui išėjus iš Washingtono bus galima gauti. Lietuvoje Amerikos konsulas arba bankai tame patarpininkaus. Tas pat yra ir su karės taupymo stampomis.

KLAUSIMAS— Meldžiu paaiškinti 1) ar tikyba ir mokslas viens antram prieštarauja. 2) Kaip parodyti, kad bedievybė nereiškia mokslingumo?

Katalikas.

Worcester, Mass.

PAIŠKINIMAS — Kad tarp tikybos ir mokslo nėra prieštaravimo, tai tas aiškių aiškiausia matosi iš to, kad didžiausieji mokslo vyrai yra tikinti ir kad tarpe didžiausių mokslo vyrų yra krikščionių-katalikų. Pasteur, Newton, Galvani, Kopernikas buvo pirmos klesos genialiai mokslavyriai, o buvo uolūs katalikai. Tai negali būt nei kalbos, kad Katalikų Bažnyčios mokslas prieštarauja gamtos mokslams, arba sveikam protui. O kad bedievybė nereiškia mokslingumo, tai aišku iš to, kad visur rasime asiliško kvailumo vyrų, moterų, bobų, netikinčių į Dievą. Tarpe bedievių rasime ypatų nemokančių skaityti. Veik kiekvienoj kolonijoj tarp lietuvių yra panašių ypatų.

—o—

KLAUSIMAS — Nesenai "Darbininke" buvo patarta pasvarstyti ar darbininką galima išteisinti už girtuokliavimą, kad jo alga maža. Tai girdėjau visokių pasakymų. Vieni sako, kad aplinkybės ir bėdos verčia darbininką prie girtybės. Kiti sako, kad geria iš pasileidimo ir tiek. Taip kaip čia teisingiausia yra?

T. P.

Chicago, Ill.

PAAIŠKINIMAS — Trumpai tą dalyką aiškinant pasakysime tiek. Žmonės girtuokliauja ir abelnai svaigalus vartoja del tų pat priežasčių, del kurių papildo kitokius prasižengimus, bei įpuola į papročių žabangus. Teisybė tuli sako, jog darbininkus girtuoklybėn stumia skurdas, menkos algos. Girdi darbininkas menkai uždirbdamas turi gyventi bloguose kambariuose, negali nusipirkti gero maisto, tai jis pasilinksminimo ieško saliūnuose. Bet šitasai aiškinimas neišlaiko kritikos. Juk yra tarpe gerai uždirbančių darbininkų girtuoklių. Apie tai jau buvo aiškiai aprašyta iš skrybelninkų gyvenimo. Jie geriausias algas ima, o girtuokliauja, kaip šiaučiai. Gi jei darbininkas mažai uždirba, blogoj vietoj gyvena, blogai maitinasi ir ieško linksmybės karčemoj, tai nepateisinamas. Juk jei jis prageriamus pinigus suvartotų geresniam maistui, geresniam pragyvenimui, tai būtų sotesnis, namie gražiau būtų, gyvenimas būtų smagesnis ir nereikėtų karčiaminės linksmybės.

Jack Munroe, garsus ristininkas. Buvo oficieriu Anglijos armijoj ir buvo sužeistas. Dabar Suv. Valstijose varo kampaniją už Liberty Loan.

JUO DAUGIAU ĖMĖJŲ, JUO GERIAU.

Suv. Valstijų iždo sekr. H. W. McAdoo yra pasakęs:

Juo daugiau yra žmonių perkančių penkdešimtinių, šimtinių ir pusantrašimtinių bondsų, tuo geriau Amerikai ir tuo nesmagiau priešininkams. Ar jūs suprantate, jog įspudingiausias daiktas pasakyti kaizeriui būtų tas, kad ne 9.600.000 piliečių ėmė bondsų, kaip pastarosios paskolos, bet kad paskoloj dalyvavo 15 ar 20 milijonų Amerikos piliečių. Jei tas būtų padaryta, tai būtų aiški stiprybė finansinio padėjimo mūsų šalies ir turėtų toli siekiančias pasekmes abelname ekonomiškame padėjime.

LAISVĖS PASKOLA.

Kiekvienas didelis apsiėmimas remiasi ant jo pamato tvirtumo. Pyrimidas tik tuomet yra tvirtas, kuomet jojo pamatas yra sulyginamai nuo viršūnės didesnis. Tą patį galima sakyti ir apie politikinį arba tautinį užsiėmimą. Sulig parėmimo kokio nors sumanymo, arba veikimo, kad jį išplėtojus kuoplačiausiai žmonių tarpe apsireiškia tokio pasiryžimo spėka.

Karei prasidėjus daugelis Suvienytų Valstijų gyventojų nusipirko Laisvės Paskolos Bondsų. Tie žmonės buvo pirmesnieji paremėjai mūsų tikslo. Vėliaus pasirodė antroji Laisvės Paskola ir tuomet daugelis kitų žmonių prisidėjo prie gelbėjimo Suvienytų Valstijų ir jos Aliantų karėje, nes šitie žmonės pamatė pavyzdį, kurį pirmesnieji davė paimdami arba nupirkdami Laisvės Bondsų.

Dabar prasidėjo trečiosios Laisvės Paskolos kampanija. Jau metai, kaip šioji šalis prie karės prisidėjo. Kelias aiškus. Mes jau žengiame pirmyn. Visi jaučiame, kad Suvienytos Valstijos neapsiriko, kuomet pirmesniuose atvėjuose paprašė nuo žmonių pinigų.

Mintyjimas yra sveikas, veikmė gera. Užtaigi, kad ir saugiausieji pinigų skolintojai jau pamatė reikalingumą prigelbėti Suvienytoms Valstijoms šioje trečioje paskoloje. Mažas ar didelis, turtingas ar vargšas, augštas ar žemas, vyrai, moterės ir vaikai, dėkesai Suvienytų Valstijų ir vėliausi ateiviai — visi stengiasi prisidėti su pagelba. Ar tu, skaitytojau, esi vienas iš jų tarpo?

AMERIKOS KAREIVIŲ EKCIJOS.

Visas pasaulis kariauja. Nėra reikalo apie šį faktą aiškinti. Amerikos kareiviai jau Francūzijoje kariauja. Mes tatai žinome, nes mūsų vyrai jau iškeliavo; valdžia nuo mūsų reikalauja pinigų karės palaikymui ir į mūsų namus ateina meldimai, kad bereikalingai nieko neaikvotume. Dalykas yra tame, kad mūsų kareiviai ir Aliantai karės laimėjimui turi turėti maisto. Užtai-gi karė reikalauja pinigų, maisto ir vyrų bei kareivių.

Mes-gi turime pinigus, turime maistą ir ganėtinai vyrų. Visas pasaulis reikalauja maisto ir Amerika turi reikalaujamą dalį pristatyti iš savo uždėrėjimų. Suvienytų Valstijų Maisto Administracija nurodinėja mums kas reikia daryti: aiškina mums kaip reikia maistą čėdyti; ir pasako mums ką ir kaip čėdyti, idant galėtume Europai prigelbėti. Jeigu mes prigelbėsime Maisto Administracijai, tai kartu ir prigelbėsime karės laimėjimui.

Šiomis dienomis išeis iš spaudos labai tinkamos ir naudingos brošiurėlės platinimui rengiamuose vakaruose.

Užsisakyk!

Užvardintos šitaip: **"Pinigas," "Streikas," "Darbininkai vieninkimės" ir "Darbininko Apsaugojimas."**

Jas parašė L. D. S. Literatiška kamisija.

Šios brošiurėlės bus labai įdomios; o kas svarbiausia, kad kiekvienas galės visas turėti savo namuose už 5c.

Jose bus aiškiai išdėstyta pinigų vystimasi pasaulėje; kas tai yra streikas; kodel darbininkai privalo vienytis; kaip darbininkas turi būt apsaugotas ir tt.

Drįstame jas pasiūlyti Gerb. Klebonams delei išplatinimo tarpe parapijonų.

Būtinai turėtų užsisakyti kiekviena LDS. kuopa.

Brošiurėlės bus 4 rūšių.

Imant nemažiaus kaip po 300 egz. kiekvienos, duosime nuolaidą.

Užsisakant tiesiog iš "Darbininko" knygyno po 1 egz. siųskite krasos ženklelių už 7c.

Užsisakant po daugiaus, persiuntimo lėšas mes apmokame. Su užsakymais ir pinigus siųskite iš kalno.

"DARBININKAS,"
242 W. Broadway,
South Boston, Mass.

—o—

MUZIKOS MOKYKLA.

Ar nori būti geru vargonininku ir choro vedėju?

Duodu lekcijas ant vargonų ir pijano.

Mokinu viską, kas tik reikalinga vargonininkui.

Mokinu pažinimo rubricelės, harmonijos, dirigūoti ir vesti chorą.

Studija atdara: Subatomis nuo 4 iki 6 val. po pietų, utarninkais nuo 5 iki 6 val. po pietų.

Jei kam nepatogu lankyti viršpažymėtame laike, tai praneškite laišku kokiomis valandomis galite lankyti.

A. GAVRONSKI,
272 Broadway, Chelsea, Mass.
(13—)

—o—

Bell Phone Diekinson 3065 M.

Dr. Ignotas Stankus

1210 S. Broad St., Philadelphia, Pa.

Lietuvis Daktaras ir Chirurgas.

Office Valandos:
Nuo 9 rito iki 8 po pietu
Vakarais, Ketvergo nuo 6 iki 9 P. M.
Nedėliomis tik 4 val. po piet.

Paroda atsidarė. Vietos ir apielinkių lietuviai butinai privalo aplankyti ją.

Mokėdamas po $1.00 į savaitę gali nusipirkti Liberty Bond'ą, už kurį duoda 4 procentus.

Nelauk paskutinės savaitės kampanijos, bet pirk bond'us dabar, o paskutinę savaitę nusipirk kitą.

Vietinės žinios.

Nepaprastas dalykas. Išdirbinių Paroda, So. Bostono L. Vyčių 17 ir Moterų Sąjungos 13 kuopų surengta, yra nepaprastu dalyku. Nei rengėjai nesitikėjo tiek daug ir tokių puikių dalykų sulaukti, kaip kad ištikro atsitiko. Paroda atsidarė panedėlyje bal. 22 d. šv. Petro bažnytinėj salėj. Kiekvienas atsilankiusis turės kuo pasigrožėti ir pasidžiaugti iš darbų nagingų lietuvaičių ir lietuvių.

Greit išeis. Ūmai išeis "Žvirblis" už balandžio mėnesį. Jame bus "Bolševikų Marseljietė." Kiekvienas socijalistas privalo to "Žvirblio" numerį ingyti.

Kada karė baigsis. Subatoj Bostono miesto kliūbe kalbėjo ex-prez. Wm. H. Taft. Sakė jog talkininkai karę turės laimėti ir dar truks kokius tris metus. Sakė, reikia Amerike sumobilizuoti armiją penkis ar šešis milijonius vyrų. Per du metus ją nugabenti Francijon, o trečiuose metuose ji sutriuškintų vokiečių galybę Sakė, jog jei vokiečiai per talkininkų frontą prasimuš, tai tas tik sutvirtys Amerike pasiryžimą smarkiau veikti del laimėjimo. Sakė, jog dešimtą ir dvyliktą paskola bus lengviau rinkti, negu dabar.

BRIGHTON, MASS.

Atsitikimai čia šitokie:

Žinomas čionykštis veikėjas Baltramiejus Ajauskis, L. D. S. 22 kuopos pirm., gubernatoriaus Samuel W. McCall tapo paskirtas tarpe lietuvių, kaipo Justice of the Peace.

Mirė nepilnas Šv. Jurgio dr-jos narys. Iš kasos dr-ja, vienok, paskyrė $5 ir nariai sumetė $5 palaidojimui. Ši dr-ja bal. 28 d. turės metines prakalbas. Iš ryto Cambridge,io lietuvių bažnyčioj bus dr-jos mišios. Toji draugija kas mėnuo skiria po $25 užlaikymui vaikų mokyklos. Minėtose prakalbose nauji nariai bus priimami už pusę įstojimo.

Bal. 14 d. buvo Kooperacijos bertaininis susirinkimas. Raportas parodė, jog pereitą bertainį Kooperacijai gražaus pelno liko. J. Malukas išrinktas vice-pirm.,nes buvusis pašauktas kariumenėn. Mokyklos komitetas kooperacijai ištarė ačių už davimą dykai kambario vaikų mokyklai. Prieš davimą už dyką protestavo bolševikas Lakačauskas, bet į jį niekas neatkreipia atydos. Kooperacija kyla, vis daugiau pritarėjų įgyja. Dar neprigulintieji privalo prisidėti.

Pranas Gerulskis, L. D. S. 22 kp. narys balandžio 26 išeina kariuomenėn. Visiems Brightoniečiams žinomas, kaipo grynas, geras vyras. Dirbo kooperatyviškoi krautuvėj.

Reporteris.

LAIŠKAS IŠ FRANCIJOS.

Julijonas Azaravičia, So. Bostono jaunikaitis, iš Francijos motinai šitaip rašo: Siunčiu keletą žodžių, duodamas žinoti, jog esu gyvas ir sveikas. Iš namų negaunu jokių laiškų, bet aš spėju, kad jie užlaiko. Mūsų visas pulkas yra trenčiuose, tikėkite man, jog čia tai biskį gyvenimas. Gyvename grioviuose 20 ar net 100 pėdų gilumo. Juose esame taip saugiai, kaip jūs Bostone. Bet dieną turime dirbti. Girdime šrapnelių švilpimą per mūsų galvas. Jos nukrinta gan arti ir sprogdamos padaro baisiausią trenksmą. Bet prie to pripratome ir nesirūpinkite delto, nes aš visai saugiai gyvenu. Mums gali tik pakenkti kokia paklydusi šrapnelė, bet retai jos klaidžioja. Kuomet mes dieną dirbame, tai vokiečių balionai iš augštumos nurodo, kur šauti iš didžiųjų armotų. Štai užbombardavo mūsų vietą. Pirma bomba krito 50 jardų nuo mūs. Kad mes bėgome į duobes, tai baisu. Niekam nepakenkė. Kasdien matome susirėmimus ore, kartais matome nušautą vokiečių orlaivį krintant. Nesirūpinkite apie mus, o tik pasimelskite už mus. Aš pats visuomet meldžiuosi.

BLOOMFIELD, N. J.

Liet. Vyčių 91 kuopa rengia pirmą didelį Balių, kuris atsibus subatos vakare, 4 d. gegužio (May) 1918, Central Hall, Bloomfield Center, Bloomfield, N. J.

Malonėkite gerb. lietuviai ir lietuvaitės atsilankyti ant mūsų pirmo didelio Baliaus koskaitlingiausia, nes bus geriausioj svetainėj Bloomfielde ir bus gera muzika.

Komitetas.

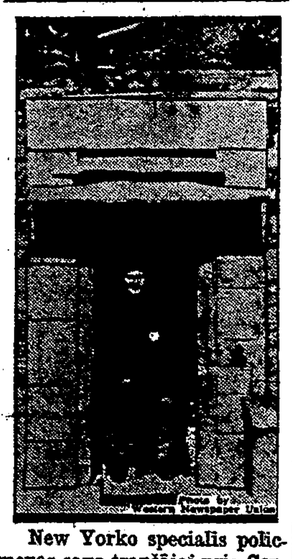

New Yorko specialis policmonas savo tranšėjoj prie Central parko tykojantis valkatų.

Geriausio išdirbimo FONTANINĖS PLUNKSNOS su kabute ant kurios tautiškas ženklas žirgvaikis parsiduoda "Darbininko" krautuvėje.

Taip-gi turime įvairių rašomų daiktų, draugystėms knygų ir tt.

"DARBININKAS,"
South Boston, Mass.

Nusipirk mosties.

Tai BUSI GRAŽUS! Ją išdirba Menthol-atum Co. Prieš cisiant gult ištepk veidą mosčia per keliu vakarus, o padarys veidą TYRU ir SKAISČIU BALTU. Toji mostis išima plėtmus raudonus, juodus arba šlakus ir prašalina visokius spuogus nuo veido. Pinigus gali siųsti ir stampomis.

J. RIMKUS,
P. O. Box 36, Holdbrook, Mass

LIETUVIS FOTOGRAFAS.
Ar turi savo didelį paveikslą?
Jeigu ne, tai
atsik ir nusitrauk pusę tuzino kabinėt ir gausi vieną didelį artistiškai padarytą paveikslą visai dovanai.
Taipgi norintis mokytis to amato gali atsišaukti:
J. J. DRIZA,
508 So. 2nd St., Philadelphia, Pa.

SIMON F. PAUXTIS
Attorney-at-law
LIETUVIS ADVOKATAS
Pabaigęs mokslą Pensilvanijos universitete.
Užsilima varymu prova visuose teismuose.
922 Land Title Building,
Broad & Chestnut St
CELL PHONE:
Offiso — Spruce 2290.
Namų — Tioga 4442 J.
1212 W. ERIE AVE.
PHILADELPHIA, PA.

Juozo Kowaliausko Bankas-Bendras Lietuvių Bankas.

Bankierius J. Kowaliauskas sako, kad

Lietuvos Likimas Priklauso nuo pačių Lietuvių

Turime pašalpines draugijas, kad būtume aprūpinti ligoje. Turime literatūros draugijas, korporacijas ir kooperacijas, kad išlaikyti savo laikraštįjį ir turėti iš kur semti apšvietą. Turime korporacijas ir kooperacijas apyvartai visokių reikmenų, kad mažiaus būtume išnaudojami svetimtaučiais. BET IKI ŠIO LAIKO DAR NETURĖJOME TOKIOS ĮSTAIGOS, KURI VIENYTŲ VISĄ LIETUVIŲ VISUOMENĘ APGINDAMA KIEKVIENĄ NUO IŠNAUDOJIMO, KAIP NUO SVETIMTAUČIŲ, TAIP IR NUO SAVŲ, t. y. **DAR NETURĖJOME SAVO BANKO — DABAR JAU TURIME,** nes bankierius Juozas Kowaliauskas pervedė savo banką Lietuvių visuomenei — inkorporavo. Kodel? Todel, kad suteikti progą kiekvienam lietuviui prisidėti prie išgelbėjimo ir kultūriško pakėlimo Lietuvos. Ir dabar jau kiekvienas, kuris tiktai nebenori būti išnaudojamu, gali prigulėti prie Lietuvių banko ir savo triūsą sunaudoti tiktai savo naudai.

AR-GI REIKALINGA LIETUVIAM STEIGT BANKĄ, KAD LIETUVIAI PINIGAMS VIETĄ SURANDA IR SVETIMTAUČIŲ BANKOSE?

Taip, lietuviai daug prisidėjo savo triusu netik prie statymo bankų del svetimtaučių, bet sukrovė jiems didžiausius turtus, savo pinigus dėdami jųjų bankuosna. Tappydami savo pinigus svetimose bankose gaunate tiktai ketvirtą procentą, o keturiasdešimt procentų, kuriuos jūsų pinigai atneša, paliekate svetimtaučiams. Iš kur jie būtų įgiję tokius kapitalus, kad išbudavoti mūrus, siekiančius padanges, jeigu jiems nebūtų likę didelio pelno nuo jūsų sudėtų pinigų. Tos tautos, kurios ankščiau susiorganizavo į korporacijas, dabar jau valdo visą pasaulio turtą. Gyvenimas parodė, kad lietuviai be savo įstaigų jau nebegali apseiti.

IŠ KO SUSIDEDA KORPORACIJOS KAPITALAS?

Korporacijos pamatinis kapitalas susideda iš įmokėtų pinigų už šėrus. Kapitalas pasididina depozitais. Kapitals leidžiamas apyvarton atneša didelį pelną. Apart išmokamų depozitoriams nuošimčių ir šėrininkams dividendų, dar didelė pelno dalis pasilieka bankui iš ko kapitalas kaskart didinasi, kartais pasiekia tokį laipsnį, kad šėras psididina keliolika sykių.

KĄ GI GERA LIETUVIAMS ATNEŠ TAS BANKAS?

Lietuviai atiduodami savo visą triusą svetimtaučiams artinasi prie galutino išnykimo, turėdami gi savas įstaigas, savo visą triusą sunaudos naudai lietuvių tautos. Taip, kaip svetimtaučių rankose sukoncentruotas kapitalas pakėlė jų kultūrą, taip lietuvių rankose sukoncentruotas kapitalas pakels LIETUVIŲ KULTURĄ, VAIZBĄ IR PRAMONIJĄ.

KODEL LIETUVIAI IKI ŠIO LAIKO NETURĖJO SAVO BANKO.

Todel, kad neturėjo iniciatorių su keliatu desėtkų tūkstančių veikiančio kapitalo; atskiriems žmonėms sukoncentruoti keliatą desėtkų tūkstančių visai negalima. Ir taip, kaip bankierius J. Kowaliauskas, vienas iš turtingiausių lietuvių Amerikoje, padarė pradžią, tai galima tikėtis, kad už poros metų lietuviai turės tokią įstaigą, kuri aprūpins visą lietuvių visuomenę ir apgins nuo išnaudojimo svetimtaučių.

AR-GI GALI BANKAS APSAUGOTI ŽMOGŲ NUO IŠNAUDOJIMO?

Taip. Jeigu esi banko dalininku (šėrininku) gauni paskolą ant lengvesnių išlygų. Jeigu keliauji į Lietuvą arba iš Lietuvos, perki laivakortę savo įstaigoje, jau nebeduodi uždirbti svetimtaučių įstaigai, jeigu mokėtum ir tiek pat, kaip kad moki svetimoje įstaigoje, tai tas pelnas, kuris lieka įstaigai, pasilieka tavo paties naudai. Ir kokius tiktai dalykus turėsi savoje įstaigoje, nei vienas centas nenueis į šalį, bet bus sunaudotas, jei ne ypatiškai tavo naudai, tai naudai visų dalininkų.

AR-GI NEGALIMA APSEITI BE PASKOLOS?

Lietuviams paskola ir dabar kartais reikalinga, bet ateityje bus dar reikalingesnė. Mažai atsirs iš lietuvių, kurie norėtų hastyties po pasaulį savo tėvynę apleidę išnaudojimui svetimtaučių — vokiečių. Po karės visame pasaulyje prasidės nauja era. Ir mes jau esame pasiryžę grįžti į Lietuvą ir atgaivinti ją. Tada tai ir bus reikalinga paskola ne tiktai atskiroms ypatoms, bet ir čieloms bendrovėms, kada priseis atpirkti žemes, atstatyti triobas, steigti pramoniją ir vaizbą. Tokiuose dalykuose be paskolos apseiti visai negalima. Iki to laiko mes lietuviai turime jau turėti savo tvirtas įstaigas, kad nepriseitų kreiptis pas svetimtaučius pagelbos. Jeigu gi mes neturėsime savų įstaigų suorganizavę, tai visai lietuvių tautai gręsia pavojus išnykimo, nes vokiečiai Lietuvą atstatys ir apgyvendins savais žmonėmis ir po keliato metų mūsų vaikai, išmokinti jų dvasioje, lietuvių kalbą ir papročius užmirš. Jeigu mes neturėtume savų įstaigų, jeigu mums gelbėtų vokiečiai, gelbės ne mūsų, bet savo naudai ir šeimininkaus kaip jie norės, o mes ir tėvynėje pasiliksime svetimais. Ot kodel mums reikalinga turėti savo įstaigą ir paskolą nuo savos įstaigos, bet ne nuo svetimos.

Tai-gi, broli lietuvi ir sesute lietuvaite! Jeigu trokšti išgelbėti tėvynę ir joje gyventi, kaip žmogus. Jeigu nori, kad lietuvių tauta kultūriškai pakiltų ir liktų lygi kitoms tautoms. Jeigu nori būti šeimininku savo tėvynėj. Jeigu nenori daleišti, kad vokiečiai apgyventų ir galutinai užviešpatautų tą kampelį žemės, kurs nuo amžių tavo bočių krauju ir prakaitu aplaistyta. Jeigu nebenori nešti svetimo jungo,

TAI PRISIDĖK SAVO TRIUSU PRIE LIETUVIŲ BANKO!

Visas informacijas suteiks

Bankierius J. Kowaliauskas

111 Salem St., Boston, Mass.

Paieškojimai

Jeigu norite surasti savo gimines ar pažįstamus, prisiųsk paieškojimą į "Darbininką."

Jeigu norite ką nors greitai parduoti, paskelbk "Darbininke." Visus savo reikalavimus tuojaus paskelbk "Darbininke."

Už smulkius apskelbimus ir paieškojimus kaina:

Už vieną sykį.....50c.
" du sykiu.....75c.
" tris sykius.....$1.00
" šešius sykius....$1.75

Pinigus siuskitę iš kalno.

"DARBININKAS,"
242 W. Broadway,
South Boston, Mass.

REIKALINGAS VARGONININKAS, mokąs lenkiškai, mylįs jaunimą ir savo amatą. Algos $65 ir ineigos. Bažnyčios valyti nereikia. Kreiptis pas: **KUN. J. MISIUS, Ellsworth, Pa.**

Paieškau Juozo Samuolio Suvalkų gub., Sveto šino valščiaus, Praščiūnų sodžiaus. Jeigu kas žinote, malonėkite man pranešti arba pats atsišaukite šiuo adresu:

Antanas Jakštys,
21 Congress Ave., Waterbury, Ct.

REIKALINGAS tuojaus VARGonininkas, mokantis vesti chorą ir suprantąs savo amatą. Atsišaukite laiškais į **"Darbininko" Administraciją, 242-44 W. Broadway, So. Boston, Mass.**

Paieškau Barboros Žilinskienės, paeina iš Kauno gub., Šiaulių pav., Raudėnų miestelio. Pirmiau gyveno Lewiston'e, paskui išvažiavo į Boston'ą, dabar nežinau kur randasi. Turiu svarbų reikalą, todel malonėkite atsišaukti, arba kurie žinote, pranešti šiuo adresu:

Liudvisė Kauneckienė,
P. O. Box 104, Lewiston, Me.

PIRKITE TREČIOSIOS LAISVĖS PASKOLOS BOND'SUS.
Liberty Loan Bonds'ai yra saugiausi pasaulėje.

TEL. BACK BAY 4200
DR. F. MATULAITIS
Ofiso valandos 1-3 P. M. 7-9 P.M. — Gyvo viešbučio Nuo Prinkties Aikštės
419 Boylston St., Boston, Mass.

PIRMO KLĖSOS
DANTISTAS
Dantis ištraukiami ir pripildomi visai be skausmo, su geriausiais prietaisais, su naujų išra imų.
Visą darbą gvarantuojame.
DR. W. T. REILLY
469 Broadway, So. Boston, Mass.
PRIE DORCHESTER ST.:
Valandos nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakare. — Nedėliomis nuo 10 val. ryto iki 4 val. vakare.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)
Priesmine valandos: Nuo 2 iki 5 po piet. — Nuo 7 iki 8 vakare
509 BROADWAY Cor. G ST. SO. BOSTON.
Tel 502 S. B.

Tel. So. Boston 270
DR. JOHN MacDONNELL, M. D.
Galima susikalbėti ir lietuviszkai.
Ofiso valandos:
Ryt ais iki 9 val.
Po pietų 1 iki 3
vakarais 6 iki 9
536 Broadway, So. Boston.

ŠV. BALTRAMIEJAUS DRAUGIJOS VALDYBOS ADRESAI.

WAUKEGAN, ILL.

PIRM. — A. Bakšis, 1327 S. Victoria St.
VICE-PIRM. — M. Skirius, 911 — 8-th St.
PROT. RAŠT. — S. Gadeikis, 1115 S. Victoria St., N. Chicago, Ill.
FIN. RAŠT. — S. Misiūnas, 817 May St.
IŽDININKAS — J. Dackevičia, 174 — 10-th St., N. Chicago, Ill.

AUSROS V. M. D. DRAUGYSTĖS VALDYBOS ADRESAI.

Pirm. —Jonas P. Andriulūinas, 20 Pine St., Athol, Mass.
Draugystės box 191.
Vice-pirm. Rapalas Gaižauskas 25 Essex St. Athol, Mass.
Prot. rašt. — Juozas Aidikūnis, 20 Pine Str., Athol, Mass.
Fin. Rašt. — Vladas Matulis, 887 South St., Athol, Mass.
Trečias Rašt. — St. Vidugiris, 20 Pine St., Athol, Mass.
20 Pine Str., Athol, Mass.
Kasierius — Petras Puščius, 34 Pine St., Athol, Mass.
Kasos globėjai:—
Antanas Andriliunas, 92 Tern St., Athol, Mass.
Jonas Stanis, Charles Pl., Atrol, Mass.

ŠV. JONO EVANGELISTO BLAIVININKŲ DR-JOS SO. BOSTON, MASS. VALDYBA.

PIRMININKAS — M. Žioba, 4 Levant St., Dorchester, Mass.
VICE-PIRM. — Jonas Galinis, 20 Winfield St., So. Boston, Mass.
I PROT. RAŠT. — Jonas Glineckis, 282 Silver Str., So. Boston, Mass.
II PROT. RAŠT. — Marijona Brikaitė, 45 Vale St., So. Boston, Mass.
FIN. RAŠT. — Povilas Petrauskas, 230 Fifth St., So. Boston, Mass.
KASIERIUS — Andriejus Naudžiūnas, 16 Winfield St., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Jonas Urbonas, 145 Silver St., So. Boston.

Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio 3:30 val. po pietų Bažnytinėje Salėje, So. Boston, Mass. Sekantis susirinkimas bus Balandžio 21 d. Viršminėta draugystė yra viena iš didžiausių ir teisingiausia aprūpina savo narius.

D. L. K. KEISTUČIO DR-JOS BOSTON, MASS. VALDYBOS ADRESAI.

PIRMININKAS — Jonas Adomavičius, 122 Bowen St., So. Boston, Mass.
VICE-PIRM. — Pranas Tuleikis, 130 Bowen St., So. Boston, Mass.
PROT. RAŠT. — Juozapas Vinkevičius, 376 W. Second St., S. Boston, Mass.
FINANSŲ RAŠT. — St. Norelka, 105 Silver st., S. Boston, Mass.
KASIERIUS — Andriejus Zalieckas, 171 Fifth Str., So. Boston, Mass.
MARŠALKA — Justinas Tuleikis, 130 Bowen St., So. Boston, Mass.

D. L. K. Keistučio Dr-ja Boston, Mass. laiko mėnesinius susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekviene mėnesie 2 val. po pietų, 164 Hanover St., Boston, Mass. Malonėkite visi ateiti ir daugiau naujų narių su savim atsivesti.

LABAI PAVOJINGAS APSIGAVIMAS.

Daugelis žmonių, kuomet jų pilvai išeina iš tvarkos, imdavo alkoholiškus pilvo kartumynus. Tokie stimulantai yra labai pavojingi apsigavimai, nes po trumpos stimulacijos visuomet seka daug blogesnė reakcija, liga įsigyvena ir pastoja apsikasusiu priešininku. Bet jei imsi tikrą vaistą, Triners American Elixir of Bitter Wine, tai ūmai atgausi savo sveikatą. Tas pasitikėtinas vaistas yra pagamintas iš karčių žolių, šaknelių ir lupsnių, kurios turi didžiausias gydymo ypatybes, kurios išvalo vidurius, ir iš tyro naturalio raudonojo vyno, kurs stiprina visą sistemą. Triner's American Elixir of Bitter Wine paliuosuos jus nuo užkietėjimo, nevirškinimo, blogo apetito, išputimo, galvoskaudžio, megrimo, nerviškumo, energijos stokos, abelno nusilpnėjimo ir tt. Aptiekose. Kaina $1.10. Nuo reumato, neuralgijos, lumbago, išsinarinimo, sutinimo, skaudžių raumenų, vartok Triner's Liniment labai tinkamą vaistą. 35 ir 65c. aptiekose. Pačta 45 ir 75c. Joseph Triner Co. 1333—1343 So. Ashland, Chicago, Ill.

APSIDAILINK!

JUOZO KAZIUKONIO barzdaskutykloje ir kirpykloje (Barber shop) apdailina kiekvieną. Skuta ir kerpa sulig naujausios kirpimo mados ir kaip kas nori.

Turiu švarią pirmos klesos pirtį ir galima išsimaudyti.

J. KAZIUKONIS,
224 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

PAVASARINIAI ir VASARINIAI DRABUŽIAI pasiuvami geriausia ir pigiausia tik pas:
J. BERZELIONĮ,
4 Haymarket Sq., Boston, Mass.

PIRKITE TREČIOSIOS LAISVĖS PASKOLOS BOND'SUS.

SERGANTI
VYRAI IR MOTERIS
EIKITE PAS MANE!

Su bent kokia chroniška, nervų arba šiaip kokia liga, kuri reikalauja specialisto patarnavimo.
IEŠKOKITE PAGELBOS TEN, KUR GALĖSITE JĄ SURASTI.
Pradėsite tiesiai eitį Sveikatos kelin.

673 Washington st. arti Boylston st. ant antrų lubų.

Ofiso valandos:
9 val. ryte iki 4 val. po pietų.
Vakarais.
nuo 6 val. iki 8 val.
Nedėliomis
10 val. ryte iki 2 po pietų.

Jums išegzaminavimas nieko nekaštuos, jeigu Jųs čia gydysitės. Geras ir užtikrintas ištyrimas (egzam.) parodys Jums tikrą fizišką stovį ir padės Jums atsistoti ant sveikatos kelio. Tas išgelbės Jus nuo kančių ir kitur negero gydymo.

Daug metų praktikavęs. Paskiausieji ir geriausieji gydymai—medikališki ir elektriški. Naujausi ir geriausi prietaisai. Viskas kas geriausia sergantiems.

AR JŲS KENČIATE

Nuo silpnų nervų, skaudančio nugarkaulio, užmiršimo, nenormalio širdies mušimo, silpnų plaučių, apsunkimo, sunkaus įsitūno, galvos skaudėjimo, svaigulio, nesišiaus matymo, silpnumo sąnarių, ulcerio, žaizdų, kataro, užkimimo gerklės, nuo skaudamų viduriuose arba nugaroj, gerklės skaudėjimo, apviltų liežuvį, konstipacija, reumatizmo skaudamą arba spaugų? Šių ir daug kitų ligų, nuo kurių matosi pirmas pasergėjimas, nustoti sveikatą ir tvirtumą ant visados.

Aš gydžiau vyrus ir moteris per daug metų. Vienas atsilankymas pas mane užganėdins Jus ir aple mano gabumus persitikrinsite, kad aš pasieksiu tiek gerų pasekmių į trumpą laiką gydymo. Aš gydau tik tikrą priežastį ligos ir silpnumai pranyks. Atsiminkite, kad pasitarimas yra absolutiškai veltui.

Atsikite pas mane tuojaus, jeigu Jums reikia gydytis. Užvilkimas ligos yra pavojinga. Nei viena liga ne stovi ligai be veikimo.

Dr J. H. KENEALY
673 WASHINGTON ST.
Antros durys nuo Gaiety Theatre, Boston, Mass.

Dabar laikas pirkti
Lietuvių Darbininkų Kalendorių
1918 m.